

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดหนองคาย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1.1 ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดหนองคาย ปีการศึกษา 2545 จำนวน 102 คน จาก 95 โรงเรียน

1.2 ครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดหนองคาย ปีการศึกษา 2545 จำนวน 5,736 คน จาก 481 โรงเรียน

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยใช้ในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 40-41) แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม

โดยวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) ซึ่งมีขั้นตอนการเลือกกลุ่มตัวอย่างดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 80 คน และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอน จำนวน 360 คน

ขั้นที่ 2 สํารวจจํานวนประชากรทั้งกลุ่มที่เป็นผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนจาก 17 อําเภอ แล้วเทียบสัดส่วนตามสัดส่วนของประชากรกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้ได้จํานวนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนจํานวน 80 คน และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอนจํานวน 360 คน จากอําเภอทั้ง 17 อําเภอรวมกัน

ขั้นที่ 3 เลือกกลุ่มตัวอย่างตามขั้นที่ 2 ด้วยวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เพื่อให้ได้จํานวนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนจํานวน 80 คน และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอนจํานวน 360 คน ตามขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ที่กำหนดไว้ในขั้นที่ 1 ดังตารางที่ 1 จํานวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ชื่ออำเภอ	ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน		ครูผู้สอน	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
เมืองหนองคาย	12	9	819	51
เซกา	10	8	553	35
โซ่พิสัย	12	9	442	28
ท่าบ่อ	8	6	498	31
บึงกาฬ	7	6	523	33
โพนพิสัย	12	9	653	41
ศรีเชียงใหม่	3	2	228	14
สังคม	1	1	172	11
พรเจริญ	6	4	261	16
ปากคาด	4	3	210	13
บึงโขงหลง	3	2	221	14
ศรีวิไล	8	6	240	15
บุ่งคล้า	1	1	92	6
สระใคร	2	2	190	12
รัตนวาปี	2	2	221	14
เฝ้าไร่	9	8	313	20
โพธิ์ตาก	2	2	100	6
รวม	102	80	5,736	360

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย มีทั้งหมด 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสำรวจรายการ(Check list) เพื่อสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย ตามกรอบแนวคิดซึ่งแบ่งพฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการวางแผน
2. ด้านการตัดสินใจ
3. ด้านการประสานงาน
4. ด้านการติดต่อสื่อสาร
5. ด้านการควบคุม กำกับ นิเทศและประเมินผล

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) โดยแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด (5) มาก (4) ปานกลาง (3) น้อย (2) น้อยที่สุด (1)

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามที่ผู้ศึกษาวิจัยได้สร้างขึ้น ซึ่งได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้บริหารจากตำราและเอกสารต่างๆ ได้แก่ พฤติกรรมศาสตร์ของกรมสามัญ ชุคคีกรอบรมผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูงเกี่ยวกับพฤติกรรมศาสตร์ของสถาบันพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง และทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

2. ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีสร้างเครื่องมือ
2. สร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ตามกรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัยเพื่อเป็นฉบับร่าง
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการทำวิจัยเพื่อตรวจสอบแก้ไข และให้ข้อเสนอแนะ
5. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบ แก้ไขปรับปรุง และให้ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ 2 ท่านคือ
 - 5.1 นายสมหวัง มหาวัง วุฒิกการศึกษา กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) ตำแหน่ง อาจารย์ใหญ่โรงเรียนบ้านคำเจริญ อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร
 - 5.2 นายศุภ จงรักษ์ วุฒิกการศึกษา ศศ.ม. (การวัดผลและประเมินผล) ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอโซ่พิสัย จังหวัดหนองคาย
6. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วเสนออาจารย์ ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะอีกครั้ง
7. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) กับบุคคลที่เป็นผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี จำนวน 50 คน
8. หาประสิทธิภาพของเครื่องมือ ดังนี้
 - 8.1 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมรายด้าน (Item-total correlation) โดยใช้สูตรสหสัมพันธ์อย่างง่ายของ เพียร์สัน (Pearson) (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 106 – 108)
 - 8.2 นำแบบสอบถามที่คัดเลือกไว้ตามข้อ 8.1 มาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 96) ได้ค่าความเชื่อมั่น .97
9. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ขอนหนังสือรับรองและแนะนำตัวจากสถาบันราชภัฏมหาสารคามเพื่อขอความร่วมมือออกหนังสือแนะนำตัวผู้ศึกษาวิจัยส่งไปยังผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย เพื่อขอความร่วมมือไปยังหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอและผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย
2. นำแบบสอบถามไปมอบให้กับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งประกอบด้วยผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 80 คน ครูผู้สอนจำนวน 360 คน รวมแบบสอบถามที่จะต้องใช้นี้จำนวน 440 ฉบับ พร้อมทั้งนัดหมายวันที่จะกลับมารับคืน
3. ผู้วิจัยเดินทางไปรับแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง เมื่อถึงกำหนดเวลานัดหมาย

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดกระทำข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดกระทำข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมดเพื่อคัดเลือก เอาเฉพาะแบบสอบถามที่สมบูรณ์
2. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาตรวจสอบในตอนต้นที่ 1 เพื่อแยกกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน และกลุ่มครูผู้สอน
3. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนระดับพฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย ดังนี้

ระดับการปฏิบัติ	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

4. นำคะแนนที่ได้มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows เพื่อหาค่าสถิติต่างๆ ดังนี้

4.1 วิเคราะห์ระดับพฤติกรรมกรรมการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษาตามทัศนคติของผู้ช่วยผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย โดยภาพรวม เป็นรายด้าน และรายข้อ โดยใช้วิธีหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) โดยนำผลการวิเคราะห์ที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย แล้วแปลความหมาย ซึ่งมีอยู่ 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 100)

4.51 - 5.00 หมายถึงมีพฤติกรรมกรรมการบริหารงานอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึงมีพฤติกรรมกรรมการบริหารงานอยู่ในระดับมาก

2.51 - 3.50 หมายถึงมีพฤติกรรมกรรมการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึงมีพฤติกรรมกรรมการบริหารงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษา ตามทัศนคติของผู้ช่วยผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย โดยภาพรวมและรายด้าน โดยใช้ค่า t-test (Independent)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติดังต่อไปนี้

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม คือ
 - 1.1 การวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย ระหว่างรายข้อกับคะแนนรวมรายด้าน (Item total correlation) ของ เพียร์สัน
 - 1.2 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีการของครอนบาค
2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติพื้นฐาน ประกอบด้วย
 - 2.1 ค่าร้อยละ โดยใช้สูตรดังนี้
 - 2.2 ค่าเฉลี่ย โดยใช้สูตรดังนี้
3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมุติฐาน โดยหาค่า t-test (Independent)